

Paul van Borkplantsoen

Arie Nijenhuis, getekend 1946

Heldendaad

Op 4 april 1945, één dag voor de bevrijding, kwam de psychiatrische inrichting Het Groot Graffel in Warnsveld onder zwaar geallieerd vuur te liggen. De Canadezen dachten namelijk dat ze te maken hadden met een Duitse stelling. Dokter Paul van Bork bedacht zich geen moment, bond een witte handdoek aan zijn wandelstok, zette zijn hoed op en liep in zijn witte doktersjas over het open veld, springend over de loopgraven. Op de Kerkhofweg trof hij een Canadese soldaat met koptelefoon aan, gezeten in een jeep. Van Bork liet zich door deze radioman verbinden met de bevelvoerende officier en riep: 'You're killing all my patients!'. Daarna werd het gelukkig direct stil. Zo redde Van Bork met groot gevaar voor eigen leven zo'n 1.400 patiënten én al het aanwezige personeel.

Paul van Bork (1888-1972)

Paul van Bork was zenuwarts en geneesheer-directeur van Het Groot Graffel. Tijdens de Tweede Wereldoorlog verzette hij zich meerdere malen tegen het wegvoeren van joodse patiënten door de Duitsers, waardoor hij driemaal gevangen werd gezet. Voor zijn moedige heldendaad tijdens de bevrijding kreeg hij bij zijn afscheid in 1953 een zilveren penning uitgereikt door de gemeente Zutphen.

Het Groot Graffel

De Achterhoek staat bekend om het grote aantal landgoederen en kastelen. De adel van het hertogdom Gelre en graafschap Zutphen liet op de mooiste plekken hun buitenhuizen bouwen. Ook in Warnsveld ontstond zo een landgoed: Groot Graffel. In 1899 werd dit grondgebied verkocht aan de Zutphense instelling Oude en Nieuwe Gasthuis (ONG). Deze instelling, die al sinds haar oprichting zeer vooruitstrevend was, volgde de nieuwste inzichten om patiënten buiten de stad te verplegen. Op Het Groot Graffel is nog altijd een instelling voor geestelijke gezondheidszorg gevestigd.

Scan deze code
voor meer info

